

en daar toch nog eenige twijfel blijft bestaan, onder welke auteur de vlinders uit genoemd werk geciteerd moeten worden. Misschien zijn die enkele notities toe te schrijven aan J. Calkoen die het handschrift gekocht had na den dood van Wichers, terwijl na Calkoen's dood de firma Sepp het werk verkreeg en uitgaf. Later bood de familie Sepp het manuscript aan de Ned. Ent. Ver. aan, in welks bezit het nu nog is. Joan Calkoen wordt door Sepp genoemd een groot liefhebber der Entomologie, overigens is mij omtrent Calkoen's werkzaamheid als entomoloog niets bekend, behoudens dat zijn insecten (voornl. uit Zuid-Amerika) in het Rijksmuseum te Leiden terecht kwamen.

In de lepidopterologische literatuur werd tot nu toe het auteursrecht van Scheller totaal genegeerd en alleen Sepp vermeld, die echter alleen de uitgever was.

Bij de lepidopterologische tekst met de platen bevonden zich nog een vijftiental platen met beschrijvingen van metamorphoses van eenige *Hemiptera* en *Coleoptera*. Deze beschouwingen met de daarbij behorende platen zijn nu niet meer aanwezig. Indertijd heeft Snellen v. Vollenhoven ze gehad en daaruit een drietal beschrijvingen van Surinaamsche Membraciden (Hemipt.-Homopt.) gepubliceerd.

Snellen van Vollenhoven heeft geen oogenblik gearzeld om daarvan het auteursrecht aan H. J. Scheller toe te kennen en m.i. terecht zijn deze Membraciden dan ook, wat de metamorphoses betreft, in de Rhynchotologische literatuur bekend onder Scheller's naam.

Misschien dat de overige twaalf teekeningen van Scheller nog tusschen Snellen van Vollenhoven's papieren te vinden zijn.

Scheller werkte van 1785 tot 1791 in opdracht van den toenmaligen gouverneur J. G. Wichers in Suriname.

De publicatie van Scheller's Membraciden vindt men in het Tijdschrift v. Entomologie Deel XII p. 216—220, Pl. 8—10 1869. De beschreven insecten zijn *Membracis foliata* L., *Membracis lunata* F. en *Membracis n.sp.* Deze laatste soort heet tegenwoordig *Enchenopa ignidorsum* Walker (1858).

Nog maakt Dr. C. O. v. Regteren Altena mij er op attent, dat blijkens het Voorbericht van het tweede deel van de Surinaamsche Vlinders, deel I bestaat uit aflevering 1—12, benevens twee platen van aflevering 13. Deel II bestaat uit de rest van afl. 13 + afl. 14—25. Deel III bevat 52 platen en zal dus wel in 13 afleveringen verschenen zijn. Alles echter zonder nadere dateering der verschillende afleveringen.

Bergen, N.H.

D. MAC GILLAVRY.

Bibliografische Bijdrage XII.

NABETRACHTING OVER BIBLIOGR. BIJDRAGE VII.

Het heeft mij altijd getroffen, toen de Soc. Ent. de France er toe overging, niet meer de Bulletins uit te geven in eene voorloopige en in eene definitieve uitgave, dat den leden zoo op het hart moest gedrukt worden, hun Bulletins goed te bewaren en niet de eerst ontvangen bulletins weg te gooien. Het schijnt dus wel gewoonte geweest te zijn, dat men de voorloopige bulletins als non valeurs beschouwde en alleen de definitieve bewaarde.

In tegenstelling daarmede en geheel overeenkomstig met hetgeen ik hierover schreef in mijn bibliografische bijdrage No. VII (E.B. 207. IX. 1 Jan. 1936 pp. 204—208), zie ik toevallig de meening van Ed. Lefèvre. Deze oud-president van de Société, die de Tables générales voor de delen der Annales samenstelde over de jaren 1881 tot en met 1890, zegt op eene onopvallende plaats, nl. in een noot op p. 235 van deze „Tables”, (verschenen na Lefèvre's dood in 1895): „Du mois d'avril 1873 à la fin de l'année 1894, le *Bulletin des Séances* a eu deux éditions, dont l'une paraissant environ quinze jours après chaque séance; c'est cette édition provisoire (non mentionnée „ci-dessus”) qui doit être consultée pour toutes les questions „de priorité.”) Jusqu' à la fin de l'année 1884, la première édition du *Bulletin* „avait une justification, une pagination et un numérotage spéciaux.”

Het is wel zeer jammer dat de nonchalance der leden, de édition primitive tot eene antiquarische zeldzaamheid heeft gemaakt, hetgeen het consulteren er van niet makkelijk maakt. Moge men echter bij citaten uit de Bulletins 1873—1894 aan den raad van Lefèvre indachtig blijven.

BERGEN N.H. „De Haaf”.

D. MAC GILLAVRY.

*) Dit slaat op de data van verschijning der Annales met de definitieve Bulletin-uitgave.

**) Spatieering van mij.